

Vedlegg 3.2

KKEs SPESIELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER FOR TOTALENTREPRISER

NS 8407:2011 *Alminnelige kontraktsbestemmelser for totalentrepriser* gjelder med de presiseringer og endringer som er angitt nedenfor.

For de tilfeller at Kongsberg kommunale eiendom KF har unnlatt å velge ett av flere alternativer, gjelder alternativ 1.

Innhold

1	Definisjoner (NS 8407 pkt 1)	4
1.1	Byggherre (NS 8407 pkt 1.1).....	4
2	Kommunikasjon mellom partene (tillegg til NS 8407)	4
3	Møter	4
3.1	Byggherremøter (NS 8407 pkt 4.2).....	4
3.2	Møter med kontraktsmedhjelpere (NS 8407 pkt 4.3)	4
4	Partenes sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt 7)	5
5	Totalentreprenørens forsikring (NS 8407 pkt 8)	5
	Ansvarsforsikring	6
6	Partenes representanter (NS 8407 pkt 9)	6
7	Kontraktsmedhjelpere (NS 8407 pkt 10)	6
7.1	Valg av kontraktsmedhjelpere (NS 8407 pkt 10.1)	6
	Plikter	6
	Sanksjoner.....	7
8	Tiltransport (NS 8407 pkt 12.1, 12.2 og 12.3)	8
8.1	Tiltransport av entreprenører	8
8.2	Tiltransport av entreprenører, alternativer.....	8
9	Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll (NS 8407 pkt 12.4)	9
10	Tiltransport av prosjekterende (NS 8407 pkt 13)	9
11	Kvalitetssikring (NS 8407 pkt 15)	9
12	Prosjektering, rådgivning mv.	10

12.1	Prosjektering (NS 8407 pkt 16.1)	10
12.2	Offentlige tillatelser (NS 8407 pkt 16.3)	10
	Forholdet til plan- og bygningsloven	10
12.2.1	Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak/Offentlige vedtak (NS 8407 pkt 16.3)	11
13	Forhold på byggeplassen (NS 8407 pkt 18)	11
13.1	Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak (NS 8407 pkt 18.1)	11
	Avfallsforskriften og isolerglassruter	11
	Internkontroll, SHA og ytre miljø	11
13.2	Bytte av nøkkelpersonell (tillegg til NS 8407 pkt 18.3)	12
13.3	Ytre miljø (tillegg til NS 8407 pkt 18)	12
	Miljøskadelige stoffer og kjemikalier	13
	Tropisk tømmer og fredet skog	14
	Avfallshåndtering	14
	Pliktig medlemskap i returordning for emballasje	16
14	Arbeidstid (NS 8407 pkt 18.8)	16
15	Etiske krav (tillegg til NS 8407 kap IV)	16
15.1	Ansattes rettigheter	17
	ILOs kjernekonvensjoner	17
	Bestemmelser i nasjonal lovgivning – sosial dumping	18
15.2	Oppfølging	19
15.3	Brudd	20
16	Byggherrens rett til å føre kontroll (NS 8407 pkt 20.2)	20
16.1	Innsynsrett	20
17	Fremdriftsstatus og varsling (NS 8407 pkt 21.3)	21
18	Avtalt plassering av risikoen for forhold ved grunnen (NS 8407 pkt 23)	21
19	Avtalt risikoovergang – prosjektering (NS 8407 pkt 24.2)	21
20	Indeksregulering (NS 8407 pkt 26.2)	21
21	Forskudd (tillegg til NS 8407 pkt 27)	22
22	Faktureringsplan (NS 8407 pkt 27.2)	22
23	Generelle betalingsbestemmelser (NS 8407 pkt 28)	22
24	Endringer (NS 8407 pkt 31)	22
24.1	Retten til å pålegge endringer (NS 8407 pkt 31.1)	22
24.2	Særskilt varsel om økte utgifter til rigg og drift mv. (NS 8407 pkt 34.1.3)	22

	Regulering i uendret byggetid	23
	Regulering i forlenget byggetid	23
25	Uenighet om endringer mv. - Totalentreprenørens søksmål (NS 8407 pkt 35.2)	24
26	Forberedelse til overtakelse (NS 8407 pkt 36)	24
26.1	Testing og innregulering av tekniske anlegg (NS 8407 pkt 36.1)	24
26.2	Levering av FDV-dokumentasjon (NS 8407 pkt 36.2)	25
	Opplæring	25
27	Prøvedrift (NS 8407 pkt 38.2)	25
	Prøvedrift	25
	Overtakelse	28
28	Prøvedriftsperiodens lengde (tillegg til NS 8407 pkt 38.2)	28
29	Forsinkelse (NS 8407 pkt 40)	28
29.1	Dagmulktbelagte frister (NS 8407 pkt 40.2)	28
30	Dagmulkens størrelse (NS 8407 pkt 40.3)	29
31	Utbedring (NS 8407 pkt 42.3)	29
32	Reklame og kontakt med media (tillegg til NS 8407 kap XI)	29
	Reklame	29
	Kontakt med media	29
33	Twister (NS 8407 pkt 50)	29
33.1	Foreløpig oppmannsavgjørelse (NS 8407 pkt 50.3)	29
33.2	Twisteløsning (NS 8407 pkt 50.4)	30
34	Opsjoner	30
35	Lærlingklausul	30
36	Skjema for endringer	31
37	Statusrapport	31
38	Fremdriftsplan – siste 8 uker av prosjektet	31
39	Ytterligere avvik fra NS 8407/Avvik fra KKEs spesielle kontraktsbestemmelser	31

1 Definisjoner (NS 8407 pkt 1)

1.1 Byggherre (NS 8407 pkt 1.1)

Kongsberg kommunale eiendom KF er byggherre. Byggherrens oppdragsgivere, leietakere og brukere regnes som tredjemenn i relasjon til denne kontrakt. Det er derfor ingen identifikasjon mellom byggherren og disse.

2 Kommunikasjon mellom partene (tillegg til NS 8407)

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk.

3 Møter

3.1 Byggherremøter (NS 8407 pkt 4.2)

Byggherremøter skal avholdes hver andre uke, med mindre byggherren bestemmer noe annet. Referat føres av byggherren eller den han utpeker. NS 8407 pkt 4.2 første ledd siste punktum utgår.

Totalentreprenøren har, i den grad byggherren ønsker det, plikt til å gjennomgå foreliggende prosjekteringsmateriale og utførelse med byggherren, særlig med sikte på å klargjøre og utdype byggherrens krav til funksjon og kvalitet.

3.2 Møter med kontraktsmedhjelpere (NS 8407 pkt 4.3)

Byggherren skal ha innkalling til prosjekterings- og underentreprenørmøter (herunder byggemøter, fremdriftsmøter, m.v.), og skal ha anledning til å delta på disse møtene. Totalentreprenøren skal føre referat fra møtene, og byggherrens representant skal alltid ha kopi av møtereferatene.

Prosjekteringsmøter skal avholdes minimum hver 14. dag, eller etter avtale.

I byggeperioden skal det avholdes underentreprenørmøter hver 14. dag. I tillegg skal det avholdes regelmessige framdrifts-/koordineringsmøter, samt nødvendige særmøter.

4 Partenes sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt 7)

Totalentreprenørens sikkerhetsstillelse i henhold til NS 8407 pkt 7, skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres ved utfylling av Blankett 1A - NS 8407 Sikkerhetsstillelse, vedlagt konkurransegrunnlaget, med mindre annet følger nedenfor.

Totalentreprenøren plikter ikke å stille sikkerhet i utførelsesperioden, når hele kontraktssummen skal betales etter overtakelse. Sikkerhetsstillelse kun for reklamasjonsperioden må dokumenteres senest 14 dager før kontraktssummen forfaller til betaling ved utfylling av vedlagte formular; Blankett 1B - NS 8407 Sikkerhetsstillelse.

Når kontraktssummen ikke overstiger NOK 250.000, plikter totalentreprenøren ikke å stille sikkerhet i utførelses- og reklamasjonsperioden.

Byggherren stiller ikke sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser.

5 Totalentreprenørens forsikring (NS 8407 pkt 8)

Tingsforsikringen skal gjelde inntil alle arbeider vedrørende hele bygget, anlegget og/eller prosjektet er overtatt av byggherren.

Totalentreprenørens forsikringer i henhold til NS 8407 punkt 8 skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres ved utfylling av vedlagte formularer;

Blankett 2 - NS 8407 Forsikringsattest tingsforsikring og

Blankett 3 - NS 8407 Forsikringsattest ansvarsforsikring.

Ansvarsforsikring

Totalentreprenøren skal forelegge byggherren forsikringsbeviset for ansvarsforsikring for kontroll senest innen 14 dager. Vedlagte formular skal fylles ut;

Blankett 3 - NS 8407 Forsikringsattest ansvarsforsikring

6 Partenes representanter (NS 8407 pkt 9)

Prosjektleder er byggherrens representant, jf. NS 8407 pkt 9.

Byggherrens oppdragsgiver, leietaker og brukere kan ikke påføre byggherren forpliktelser uten særskilt fullmakt.

7 Kontraktsmedhjelpere (NS 8407 pkt 10)**7.1 Valg av kontraktsmedhjelpere (NS 8407 pkt 10.1)****Plikter**

Arbeidet skal utføres av totalentreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt ved underentreprenør og deres ansatte, eller ved bruk av lovlig innleid arbeidskraft.

Byggherren kan bestemme at avtale om underentreprise med enkeltpersonforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft skal godkjennes skriftlig av byggherren. Byggherrens godkjennelse endrer ikke totalentreprenørens forpliktelser overfor byggherren.

Totalentreprenøren kan ikke, uten byggherrens skriftlige samtykke, ha flere enn to ledd underentreprenører i kjede under seg.

Ved inngåelse av kontrakter om underliggende entreprise- og tjenesteforhold eller innleie av personell (heretter omtalt som underleverandører) skal totalentreprenøren innhente

- attest for skatt (skatt, forskuddstrekk, påleggstrekk, arbeidsgiveravgift)

- attest for merverdiavgift

fra underleverandører, jf. Forskrift om offentlige anskaffelser §§ 8-7 (4) og 17-14 (4).

Fra underleverandører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attester i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser § 20-12 (3).

Totalentreprenøren skal til enhver tid kunne dokumentere at den anvendte arbeidskraft oppfyller kontraktens bestemmelser, herunder at underentreprenører/kontraktsmedhjelpere har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene. Dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenøren/den prosjekterende og dennes personell. En perm med ovennevnte skatteattester, erklæringer og annen relevant dokumentasjon for utførelse av kontraktsarbeidet, skal til enhver tid finnes på byggeplass.

Alle avtaler om underentrepriser/prosjektering skal inneholde likelydende bestemmelser om arbeidets utførelse, forhold på byggeplassen, eiendomsrett og andre rettigheter til kontraktarbeid og materialer og utførelse ved underentreprise/kontraktsmedhjelpere som i denne kontrakt. For øvrig skal nevnte avtaler ikke inneholde noe som reduserer byggherrens rett etter kontrakten.

Byggherrens nektelse av å godkjenne totalentreprenørens valg av kontraktsmedhjelpere etter punkt 7.1 gir ikke totalentreprenøren rett til godtgjørelse for de merkostnader dette måtte påføre ham.

Sanksjoner

Brudd på totalentreprenørens plikt til å innhente skatteattester, gir byggherren rett til å kreve at totalentreprenøren erstatter vedkommende kontraktsmedhjelpere med en annen kontraktsmedhjelpere som kan fremlegge de aktuelle opplysninger.

Det samme gjelder dersom opplysningene i skatteattester eller relevante erklæringer i tilknytning til kontraktsarbeidet viser at underleverandør eller innleid personell ikke har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene og andre myndigheter.

Omkostningene som følge av heving av underentreprenørs/kontraktsmedhjelpers avtale, skal bæres av totalentreprenøren.

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom totalentreprenøren selv eller noen av hans kontraktsmedhjelpere anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren.

Mulken løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulken per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 10.000. Mulken skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlatelse av å rette feilen innen fristens utløp, anses som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp.

8 Tiltransport (NS 8407 pkt 12.1, 12.2 og 12.3)

8.1 Tiltransport av entreprenører

Ved tiltransport av sideentreprenør plikter totalentreprenøren å stille sikkerhet iht NS 8407 pkt 7.1, 7.3, 35.1 og 42.3.

8.2 Tiltransport av entreprenører, alternativer

☐ Alternativ 1: Totalentreprenøren kan få tiltransportert sideentreprenører som blir hans underentreprenører/ underleverandører.

☐ Alternativ 2: Totalentreprenøren får tiltransportert inntil sideentreprenører som blir hans underentreprenører/ underleverandører.

- ☐ Alternativ 3: Tiltransport er ikke avtalt.
- ☐ Alternativ 4: Totalentreprenøren kan bli tiltransportert til en sideentreprenør.

9 Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll (NS 8407 pkt 12.4)

- ☐ Alternativ 1: Totalentreprenøren kan underlegges byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll eller pålegges å utføre byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentreprenører.
- ☐ Alternativ 2: Totalentreprenøren kan underlegges byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll.
- ☐ Alternativ 3: Totalentreprenøren skal utføre byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av inntil ... sideentreprenører.
- ☐ Alternativ 4: Byggeplassadministrasjon er ikke avtalt.

10 Tiltransport av prosjekterende (NS 8407 pkt 13)

- ☐ Alternativ 1: Totalentreprenøren får tiltransportert prosjekterende som blir hans kontraktsmedhjelper(e).
- ☐ Alternativ 2: Tiltransport er ikke avtalt.

11 Kvalitetssikring (NS 8407 pkt 15)

Totalentreprenøren skal ha og følge et styringssystem som tilfredsstiller relevante deler av NS-EN ISO 9001: 2008 "Systemer for kvalitetsstyring. Krav".

Dette gjelder følgende deler av standarden: Pkt 4 System for kvalitetsstyring – Krav, pkt 5 Ledelsens ansvar, pkt 6 Ressursstyring og pkt 8 Målinger, analyse og forbedringer.

Styringssystemet skal også tilfredsstille NS-EN-ISO 14001:2004 pkt 4 Krav til miljøstyringssystem, eller tilsvarende krav i andre miljøstandarder.

12 Prosjektering, rådgivning mv.

12.1 Prosjektering (NS 8407 pkt 16.1)

Tegninger, beskrivelser og beregninger skal overleveres i tre sett i papirformat. Dette gjelder både tegninger utarbeidet i byggefasen og de tegninger som skal leveres til overtakelsen («som bygget» -tegninger). Sistnevnte tegninger skal også leveres i elektronisk format i henhold til nærmere spesifikasjoner fra byggherren. Dette gjelder også beskrivelser og beregninger dersom byggherren forlanger det.

12.2 Offentlige tillatelser (NS 8407 pkt 16.3)

Forholdet til plan- og bygningsloven

Totalentreprenøren skal ha ansvarsrett for de oppgaver og det tiltaket kontrakten omfatter i tiltaksklassen som prosjektet/tiltaket krever, herunder eventuelt funksjonen som ansvarlig søker. Totalentreprenøren plikter å søke om slik ansvarsrett så snart som mulig etter at kontrakten er inngått.

Manglende ansvarsrett betraktes som et vesentlig kontraktsbrudd som gir byggherren rett til å heve kontrakten, samt gjøre erstatningskrav gjeldene etter reglene i NS 8407 punkt 46. Før heving kan finne sted, må byggherren ha gitt totalentreprenøren en rimelig frist for å rette forholdet.

Dersom totalentreprenøren ikke er ansvarlig søker, plikter han å bistå ansvarlig søker i forbindelse nødvendige søknader og tillatelser etter plan- og bygningsloven.

12.2.1 Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak/Offentlige vedtak (NS 8407 pkt 16.3)

☐ Alternativ 1: Totalentreprenøren skal være ansvarlig søker.

☐ Alternativ 2: Totalentreprenøren skal ikke være ansvarlig søker.

13 Forhold på byggeplassen (NS 8407 pkt 18)**13.1 Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak (NS 8407 pkt 18.1)****Avfallsforskriften og isolerglassruter**

Totalentreprenøren skal dokumentere at den produsent i Norge eller importør til Norge av isolerglass som eventuelt benyttes i forbindelse med utførelsen av kontraktarbeidet, deltar i et retursystem for kasserte PCB-holdige isolerglassruter, jf. avfallsforskriften av 01.06.04 nr. 930 kapittel 14.

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikt misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Internkontroll, SHA og ytre miljø

Totalentreprenøren plikter å ha eller opprette et internkontrollsystem samt ivareta sine plikter mht. helse, miljø og sikkerhet på bygge- og anleggsplassen, iht. de til enhver tid gjeldende lover og regler, samt byggherrens plan for sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø for det aktuelle prosjektet.

Ved brudd på ovennevnte plikter, har byggherren rett til å stanse arbeidene dersom han anser det nødvendig.

Byggherren kan også kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per

hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlatelse av å rette feilen innen fristens utløp, anses som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp.

For mislighold av ovennevnte plikter der misligholdet ikke kan rettes, påløper en bot på NOK 10.000 per mislighold.

13.2 Bytte av nøkkelpersonell (tillegg til NS 8407 pkt 18.3)

Totalentreprenøren skal benytte samme personell som ble tilbudt byggherren før kontrakt ble inngått, eventuelt som ble avtalt på et senere tidspunkt.

Totalentreprenøren kan ikke uten byggherrens skriftlige samtykke skifte ut personer som i henhold til kontrakten eller senere avtale skal utføre oppdraget.

Byggherren kan bare nekte å samtykke dersom han har saklig grunn, og kan ved behov kreve inntil to måneder kostnadsfri overlapp ved bytte av personell.

Dersom nøkkelpersonell, uten skriftlig samtykke, skiftes ut før overlevering av prosjektet, på tross av at byggherren har saklig grunn til å nekte, betales en dagmulkt på kr 10.000 per dag.

Samlet dagmulktsansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 10% av kontraktssummen, maksimalt kr 300.000. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlatelse av å rette forholdet, anses som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving inntil 1 måned etter at maksimal dagmulkt har påløpt.

13.3 Ytre miljø (tillegg til NS 8407 pkt 18)

Miljøskadelige stoffer og kjemikalier

I Kongsberg kommunale eiendom KF sine bygg eller på Kongsberg kommunale eiendom KF sine byggeplasser skal det unngås bruk av kjemikalier og produkter som inneholder mer enn 0,1 vektprosent av stoffer som står på

1) myndighetenes prioritetsliste for kjemikalier der utslippene skal reduseres vesentlig innen 2020 ("**Prioritetslisten**" – se

2) REACH' Kandidatliste ("**Kandidatlisten**" – se http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Kjemikalier/Kjemikalier regelverk/Kjemikalier regelverket_REACH/Godkjenningsordningen/

Bruk av ovennevnte kjemikalier og produkter forutsetter derfor byggherrens godkjenning.

Dersom totalentreprenøren er av den oppfatning at bruk av kjemikalier og produkter som nevnt ovenfor ikke kan unngås, skal totalentreprenøren i god tid før bruk er aktuelt, redegjøre for type og mengde kjemikalie, produkt og stoff det gjelder, samt årsaken til at bruken er nødvendig, herunder muligheten for bruk av substitutt. Byggherren kan, etter en nærmere vurdering, godkjenne bruk av den aktuelle kjemikalien eller produktet.

Totalentreprenøren skal føre oversikt over eventuell godkjent bruk av kjemikalier og produkter nevnt i første ledd og skal kvartalsvis rapportere bruken til byggherren. Første rapport skal sendes 14 dager etter kontraktsinngåelse.

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlatelse av å rette forholdet innen fristens utløp anses som vesentlig mislighold og kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp.

For mislighold av ovennevnte plikter der misligholdet ikke kan rettes, påløper en bot på NOK 10.000 per mislighold.

Tropisk tømmer og fredet skog

Som følge av at byggherren ikke skal ha regnskogmateriale eller materiale fra fredet skog i sine bygg eller på sine byggeplasser, og som følge av manglende pålitelige sertifiseringsordninger for trevirke, skal totalentreprenøren planlegge og utføre kontraktarbeidet slik at tropisk trevirke ikke blir benyttet eller forefinnes på byggeplass.

Totalentreprenøren kan søke byggherren om unntak fra dette. Vedlagt søknaden skal følge dokumentasjon fra pålitelig, uavhengig tredjepart om opprinnelsesland og tresort, samt forsikring om at trevirket ikke kommer fra regnskog eller fredet skog. Byggherren avgjør etter eget skjønn om unntak skal gis, og gjør særskilt oppmerksom på at unntak ikke kan påregnes.

Aksept av totalentreprenørens tilbud anses ikke som et meddelt unntak etter denne bestemmelse.

Dersom det på tross av bestemmelsene ovenfor, i kontraktsarbeidet eller på byggeplass, finnes eller kan finnes trevirke fra regnskog, fredet skog eller tropisk trevirke som ikke er godkjent av byggherren, er dette å anse som en mangel som kan kreves rettet for totalentreprenørens regning, uavhengig av kostnadene ved slik retting. Byggherren kan i tillegg kreve dekket sitt tap som følge av mangelen. For øvrig gjelder kontraktens misligholdssanksjoner.

Avfallshåndtering

Totalentreprenøren skal iverksette tiltak for å sikre korrekt håndtering av avfall som oppstår under anleggsperioden i henhold til gjeldende nasjonalt og lokalt regelverk.

Totalentreprenøren skal sørge for kildesortering av byggeavfall. I tillegg skal totalentreprenøren iverksette tiltak for å minimalisere avfallsmengden som oppstår i byggeperioden.

Dersom ikke annet er avtalt skal totalentreprenøren:

- sikre en kildesorteringsgrad på minimum 60 % målt i vekt. Dette inkluderer riving.
- sikre at total mengde avfall på prosjektet ikke overstiger 25 kg/m² BTA. Kravet gjelder kun ved nybygging og innbefatter ikke riving og rene masser fra klargjøring av byggegrop.

Det skal leveres avfallsregnskap til Kongsberg kommunale eiendom KF som viser at kravene oppfylles. Er ikke annet avtalt skal regnskapet leveres kvartalsvis, hver 05.01, 05.04, 05.07 og 05.10. Regnskapet skal beskrive forhold som angitt i Ytelsesbeskrivelse for totalentrepriprosjektering.

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse. Unnlatelse av å rette feilen innen fristens utløp anses som vesentlig mislighold og kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp.

For mislighold av ovennevnte plikter der misligholdet ikke kan rettes, påløper en bot på NOK 10.000 per mislighold.

Medfører mislighold av ovennevnte plikter at byggherren illegges tvangsmulkt, jf. avfallsforskriften § 18-6, vil differansen mellom tvangsmulkten og det totalentreprenøren har betalt i dagmulkt og/eller bot etter denne bestemmelse, bli videreført til totalentreprenøren.

Pliktig medlemskap i returordning for emballasje

En norsk totalentreprenør (merverdiavgiftsregistrert i Norge) skal senest ved kontraktsinngåelsen fremlegge dokumentasjon (medlemsbevis fra Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende ordning) for at han er medlem i en miljømessig forsvarlig returordning for sluttbehandling av emballasje eller oppfyller forpliktelsen gjennom tilsvarende egen returordning. Dersom totalentreprenøren er av den oppfatning at han ikke kommer til å benytte emballasje, skal han senest ved kontraktsinngåelsen sende en skriftlig erklæring til byggherren om dette.

14 Arbeidstid (NS 8407 pkt 18.8)

☐ Alternativ 1: Alle arbeider knyttet til byggingen forutsettes å foregå i tidsrommet fra kl. 07.00 -19.00 på ordinære arbeidsdager mandag - fredag. Arbeider som eventuelt ønskes utført utenfor dette tidsrommet, skal avtales spesielt med byggherren i hvert enkelt tilfelle.

☐ Alternativ 2: NS 8407 pkt 18.8 gjelder slik den står.

☐ Alternativ 3:

Følgende særskilte arbeidstidsbestemmelser gjelder:

.....
.....
.....

15 Etiske krav (tillegg til NS 8407 kap IV)

Totalentreprenøren skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Varer og materialer, som leveres til byggherren, skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.

Kravene angir minimumsstandarder. Der hvor konvensjoner og nasjonal lover og reguleringer omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde. Dersom totalentreprenøren bruker underleverandører/underentreprenører for å oppfylle kontrakten, plikter totalentreprenøren å påse at underleverandører/underentreprenører etterlever samme krav.

15.1 Ansattes rettigheter

ILOs kjernekonvensjoner

Totalentreprenøren plikter å påse at ILOs kjernekonvensjoner etterleves i egen virksomhet og hos den eller de underleverandører/underentreprenører som medvirker til oppfyllelse av kontrakten. Dette betyr:

Forbud mot barnearbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjon nr 138 og 182)

- Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnytting i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter.
- Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land).
- Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid.

Forbud mot tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjon nr. 29 og 105)

- Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.
- Lønn og annen godtgjørelse for samtlige arbeidstakere skal utbetales til konto i bank. Byggherren skal i tillegg til de vanlige dokumentkrav kunne følge pengestrømmen ut til de ansatte.
- Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

Forbud mot diskriminering (ILO-konvensjoner nr. 100 og 111)

- Det skal ikke foregå noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjon nr. 87 og 98)

- Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og å forhandle kollektivt.

Bestemmelser i nasjonal lovgivning – sosial dumping

Totalentreprenøren plikter å påse at arbeidsretten og arbeidslovgivningen etterleves i egen virksomhet og hos den eller de underleverandører/underentreprenører som medvirker til oppfyllelse av denne kontrakt. Dette betyr at lover og reguleringer knyttet til: 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser; 2) helse, miljø og sikkerhet; 3) regulære ansettelser; 4) brutal behandling; og 5) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger skal etterleves.

Særsilt vedrørende gjengs lønn og arbeidsvilkår for arbeidstakere (tillegg til NS 8407 pkt 18) gjelder følgende:

Totalentreprenøren skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos kontraktsmedhjelpere som direkte medvirker til oppfyllelse av kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med denne bestemmelsen.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal lønns- og arbeidsvilkårene være i samsvar med gjeldende forskrifter. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om

- a) minste arbeidstid,
- b) lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og
- c) dekning av utgifter til reise, kost og losji,

i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Totalentreprenøren skal dokumentere at majoriteten av de ansatte (også innleide) er faglærte innenfor sitt fagområde. Med faglært forstås fagbrev eller tilsvarende utdanning.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Dersom totalentreprenøren ikke etterlever klausulen, har byggherren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet er i orden. Byggherren kan holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger besparelsen for arbeidsgiveren.

Totalentreprenøren skal på oppfordring legge frem dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet. Totalentreprenøren skal også fremlegge dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkårene hos kontraktsmedhjelperne. Lederen av totalentreprenørens virksomhet er ansvarlig for at denne kontraktsbestemmelsen blir etterlevd.

15.2 Oppfølging

Totalentreprenøren skal påse at ansattes rettigheter i punkt 10.1 etterleves i egen virksomhet og hos den eller de underleverandører/underentreprenører som medvirker til oppfyllelse av kontrakten. På oppfordring fra byggherren skal dette dokumenteres ved:

- Egenrapportering og /eller
- Oppfølgingssamtaler og / eller
- En uavhengig parts kontroll av arbeidsforholdene¹ og / eller
- 3.-partssertifisering som SA8000 eller tilsvarende

Oppdragsgiver, eller den oppdragsgiver bemyndiger, forbeholder seg retten til å gjennomføre annonserte eller uannonserte kontroller hos en eller flere aktører i leverandørkjeden i kontraktsperioden. I tilfelle kontroll, plikter

leverandør å oppgi navn og kontaktopplysninger på underleverandør(er).
Kontaktopplysninger behandles konfidensielt.

Totalentreprenøren har bevisbyrden for at de varer og materialer som leveres ikke innebærer et brudd på punkt 10.1 ovenfor.

15.3 Brudd

Brudd på punkt 15.1 og 15.2 innebærer kontraktsbrudd. Ved kontraktsbrudd plikter totalentreprenøren å rette de påpekte manglene, uavhengig av kostnadene ved slik retting, innen en tidsfrist som byggherren bestemmer, så lenge fristen ikke er urimelig kort. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten byggherren bestemmer.

Ved manglende utbedring vil det etter byggherren skjønn, kunne påløpe en bot på inntil 10% av kontraktssummen per mislighold. Manglende utbedring er å anse som et vesentlig mislighold og byggherren vil dessuten kunne heve kontrakten.

Totalentreprenøren blir videre ansvarlig for det tap byggherren lider som følge av mangelen. Eventuell erstatning kommer i tillegg til ovennevnte bot.

16 Byggherrens rett til å føre kontroll (NS 8407 pkt 20.2)

16.1 Innsynsrett

Byggherren, eller den som er bemyndiget av byggherren, skal ha rett til innsyn i

- a) totalentreprenørens kvalitets- og miljøstyringssystem
- b) utførelsen av kontraktarbeidet
- c) produksjonsprosessen
- d) de deler av totalentreprenørens styringssystemer for øvrig (f.eks. for økonomi, ytre miljø, SHA) og regnskap, som kan ha betydning for totalentreprenørens oppfyllelse av kontrakten.

Innsynsretten omfatter blant annet revisjon og verifikasjon, inklusive intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse.

Totalentreprenøren skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at siste betaling har funnet sted.

Totalentreprenøren skal sikre at byggherren har tilsvarende innsynsrett hos totalentreprenørens direkte og indirekte kontraktsmedhjelpere, med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for totalentreprenørens evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor byggherren.

17 Fremdriftsstatus og varsling (NS 8407 pkt 21.3)

Totalentreprenøren skal revidere fremdriftsplanen når byggherren krever det etter NS 8407 pkt 21.3 siste ledd. Den reviderte planen skal være byggherren i hende senest én uke etter at totalentreprenøren har mottatt krav om dette.

18 Avtalt plassering av risikoen for forhold ved grunnen (NS 8407 pkt 23)

☐ Alternativ 1: NS 8407 pkt 23.1 gjelder slik den står.

☐ Alternativ 2: Totalentreprenøren har risikoen for forhold ved grunnen, jf. NS 8407 pkt 23.2.

19 Avtalt risikoovergang – prosjektering (NS 8407 pkt 24.2)

☐ Alternativ 1: Byggherren har risikoen for løsninger og annen prosjektering som er utarbeidet av byggherren før kontraktsinngåelse.

☐ Alternativ 2: Totalentreprenøren har risikoen for løsninger og annen prosjektering som er utarbeidet av byggherren før kontraktsinngåelse.

20 Indeksregulering (NS 8407 pkt 26.2)

Selv om totalentreprenøren på oppgitt plass i tilbudsskjemaet har tilbudt et eget fastpristillegg, som kompensasjon for å påta seg risikoen for svingninger i lønninger, priser og sosiale utgifter, fra tilbudsdato til avtalt ferdigstillelse,

forbeholder byggherren seg likevel retten til, ved kontraktsinngåelse, å velge en regulering etter reglene i NS 8407 pkt 26.2.

21 Forskudd (tillegg til NS 8407 pkt 27)

Et eventuelt avtalt forskudd til totalentreprenøren vil ikke bli utbetalt før godkjent sikkerhet er stillet, jf. Blankett 4 - NS 8407 Bankgaranti for kontraktsforskudd.

22 Faktureringsplan (NS 8407 pkt 27.2)

☐ Alternativ 1: NS 8407 pkt 27.2.1, gjelder slik den står.

☐ Alternativ 2: Det fastsettes følgende særskilte bestemmelser om avdragsbetaling:

.....
.....
.....

23 Generelle betalingsbestemmelser (NS 8407 pkt 28)

Faktura og kreditnota skal sendes elektronisk til KKEs fakturamottak i samsvar med standarden Elektronisk handelsformat (EHF), fastsatt av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

24 Endringer (NS 8407 pkt 31)

24.1 Retten til å pålegge endringer (NS 8407 pkt 31.1)

Byggherren kan ikke pålegge totalentreprenøren endringer utover 25% netto tillegg til kontraktssummen.

24.2 Særskilt varsel om økte utgifter til rigg og drift mv. (NS 8407 pkt 34.1.3)

Kravene om særskilt varsel i NS 8407 pkt 34.1.3 tredje ledd, gjelder ikke for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging drift og nedrigging.

Følgende standardiserte bestemmelser gjelder for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging:

Regulering i uendret byggetid

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8407 pkt 34.1.1 og 34.1.2 ikke overstiger 10% av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 10% av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$\frac{0,5 A (B - 1,1 C)}{C}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

B = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks mva)

Ved utregningen av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva (B), skal det ikke tas hensyn til

- regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning,
- utbetaling av eventuelt påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entreprisekontrakter/prosjekteringsoppdrag m.v,
- avbestillingserstatning,
- endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg/drift, og
- kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid.

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns- og prisreguleres etter indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

Regulering i forlenget byggetid

Har totalentreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8407 pkt 33.1 skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$0,7 A (Z)$$

Y

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

Y = opprinnelig byggetid

Z = forlengelsen utover opprinnelig byggetid

Dersom fristforlengelse kun er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns- og prisreguleres etter indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

25 Uenighet om endringer mv. - Totalentreprenørens søksmål (NS 8407 pkt 35.2)

NS 8407 pkt 35.2 a) utgår.

26 Forberedelse til overtakelse (NS 8407 pkt 36)

26.1 Testing og innregulering av tekniske anlegg (NS 8407 pkt 36.1)

Totalentreprenøren skal holde alle instrumenter, apparater og alt materiell, samt nødvendig kyndig mannskap, for å gjennomføre funksjonsprøvingen.

Dokumentasjon fra funksjonsprøvingen skal utarbeides og overleveres i henhold til byggherrens nærmere fastlagte spesifikasjon og prosedyrer. Så snart disse funksjonsprøver er ferdig, skal totalentreprenøren gi skriftlig melding til byggherren om dette.

Er ikke annet avtalt, skal byggherren motta ovennevnte dokumentasjon og dokumentasjon nevnt i NS 8407 pkt 36.1 tre uker før oppstart prøvedrift.

Totalentreprenøren skal sjekke at de dynamiske SD-bildene fungerer til styring og avlesning av alle tekniske anlegg slik KKE ønsker det. Det skal sjekkes at logging av verdier fra SD-bilder fungerer som det skal og at data lagres for mulig gjennomgang senere.

26.2 Levering av FDV-dokumentasjon (NS 8407 pkt 36.2)

I tillegg til kravene beskrevet i NS 8407 pkt 36.2, skal materialet tilfredsstille kravene i NS 3456: 2010 Dokumentasjon for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) for byggverk og byggeteknisk forskrift av 26.03.10 nr 489 (TEK 10) kapitel 4 Dokumentasjon for forvaltning, drift vedlikehold (FDV).

Leveringsformatet avtales med byggherren.

Er ikke annet avtalt, skal byggherren, der det skal være prøvedrift, senest tre uker før påbegynnelsen av ferdigbefaringen ha mottatt kontraktsmessig dokumentasjon.

Opplæring

Totalentreprenøren skal så vel forut for overtakelse/oppstart prøvedrift som i løpet av eventuell prøvedriftsperiode, gi driftspersonell og brukere forsvarlig instruks og opplæring i drift og vedlikehold av tekniske anlegg/installasjoner, bygningsdeler og utendørsanlegg. Rammen for opplæringsprogrammer for øvrig bestemmes ved avtale mellom partene.

Opplæring skal skje i henhold til byggherrens nærmere fastlagte spesifikasjon og prosedyrer.

Er ikke annet avtalt, skal nødvendig opplæring være gjennomført før oppstart prøvedrift.

27 Prøvedrift (NS 8407 pkt 38.2)

Prøvedrift

Med mindre annet er avtalt skal det gjennomføres en prøvedriftsperiode på tekniske anlegg og installasjoner (heretter samlet kalt tekniske anlegg).

Som underlag for prøvedriftsperioden legges NS 6450:2016 til grunn.

Med prøvedriftsperiode menes et avtalt tidsrom hvor anlegget prøves under normale driftsforhold, innbefattet samkjøring og, hvis nødvendig, integrert systemtesting med andre tekniske anlegg, og hvor byggherren i prøvedriftsperioden har slik disposisjonsrett som nevnt nedenfor.

Prøvedriftsperioden kan først starte når:

1. Installasjonsarbeidene/ bygningsmessige arbeider er ferdigstilt.
2. Når dynamiske SD bilder er godkjent hos KKE. (Se pkt. 26.1)

Ferdigstilt installasjonsarbeid/bygningsmessige arbeider innebærer at det er gjennomført felles befaringer mellom byggherre og entreprenør (ferdigbefaringer) for å avdekke om anlegget er klart til prøvedrift, og at det er fremlagt dokumentasjon på både systemtest per system og på tverrfaglige systemtester som viser at anleggene fungerer som tiltenkt og er klar til bruk.

Oppstart av prøvedriftsperioden skjer etter overtakelse av de bygningsmessige arbeider. Det vil gjennomføres en egen overtakelse av tekniske anlegg etter utløpet av prøvedriftsperioden.

Til sikkerhet for oppfyllelse av kontraktsmessig ytelse for tekniske anlegg, kan byggherren holde tilbake 20 % av verdien av tekniske anlegg inntil overtakelse av tekniske anlegg har funnet sted.

Etter 6 måneder utbetaler byggherren 10 % av denne summen dersom en teknisk statusrapport viser tilfredsstillende drift.

Reklamasjonsfrister for skjulte feil og mangler begynner først å løpe ved gjennomført overtakelse av tekniske anlegg.

Prøvedrift har følgende hensikt:

- Kontrollere at anleggene fungerer tilfredsstillende
- Vise at funksjoner og anlegg er stabile over tid
- Etterkontrollere og justere (regulerings)funksjoner basert på driftserfaring
- Kontrollere at anlegg for øvrig er i henhold til kontraktens funksjonskrav
- Gi driftspersonell opplæring og driftserfaring sammen med totalentreprenøren/ leverandørene av de enkelte anlegg

- Rette feil og mangler som avdekkes i prøvedriftsperioden.

Justering av prøvedriftsperiodens lengde

Totalentreprenøren skal, i samråd med byggherren, ha anledning til å ta de tekniske anlegg ut av drift i kortere perioder for utbedring eller reparasjon mot tilsvarende forlengelse av prøvedriftsperioden.

Dersom byggherren kan påvise at de tekniske anlegg ikke oppfyller kontraktens funksjonskrav sammenhengende i de fire siste ukene av prøvedriftsperioden, eller dersom prøvedriftsperioden av annen årsak ikke har fungert etter sin hensikt i samme periode, forbeholder byggherren seg retten til å kreve prøvedriftsperioden forlenget inntil disse krav er oppfylt. En slik forlengelse av prøvedriftsperioden gir ikke totalentreprenøren grunnlag for tilleggskrav.

Totalentreprenørens plikter

Totalentreprenøren skal i prøvedriftsperioden ha ansvar for drift og vedlikehold av de tekniske anlegg, og i denne forbindelse holde det tekniske personell på anlegget som er nødvendig. Totalentreprenøren skal utføre vedlikehold av sine anlegg i prøvedriftsperioden iht. totalentreprenørens egen vedlikeholdsbeskrivelse, og i denne forbindelse dekke alle vedlikeholdskostnader, inklusive forbruksmateriell. Totalentreprenøren skal også gjennomføre faste besøk på anlegget for å kunne oppfylle hensikten med prøvedriften, jf. ovenfor.

Under prøvedriftsperioden plikter totalentreprenøren umiddelbart å iverksette nødvendige tiltak dersom det påpekes eller oppdages feil og mangler.

Dokumentasjon fra prøvedriften skal utarbeides av totalentreprenøren og overleveres i henhold til byggherrens nærmere fastlagte spesifisering og prosedyrer.

Byggherrens plikter

Byggherrens driftspersonell utfører daglig tilsyn av de tekniske anlegg. Dette fritar ikke totalentreprenøren fra noen av hans plikter, jf. ovenfor.

Energikostnader i prøvedriftsperioden dekkes av byggherren.

Overtakelse

Overtakelsesforretning for tekniske anlegg skal holdes i rimelig tid etter utløpet av prøvedriftsperioden.

28 Prøvedriftsperiodens lengde (tillegg til NS 8407 pkt 38.2)

- ☐ Alternativ 1: Prøvedriftsperioden er 12 måneder.
- ☐ Alternativ 2: Prøvedriftsperioden er 6 måneder.
- ☐ Alternativ 3: Prøvedriftsperioden er 3 måneder.
- ☐ Alternativ 4: Prøvedriftsperioden fremgår av vedlegg

29 Forsinkelse (NS 8407 pkt 40)

29.1 Dagmulktbelagte frister (NS 8407 pkt 40.2)

Dersom totalentreprenøren har fått dagmulkt på delfristen for oppstart prøvedrift, skal dette dagmulktbeløpet gå til fradrag i dagmulkten som påløper ved overskridelse av sluttfristen.

Totalentreprenørens frist til å utarbeide og fremlegge fremdriftsplan og til å revidere fremdriftsplanen, jf. NS 8407 pkt 21.2 og denne avtalens punkt 14, er dagmulktbelagt.

Det samme er frist for igangsetting av arbeid på byggeplass, frister for overlevering av FDV-dokumentasjon, samt eventuell frist for oppstart prøvedrift.

30 Dagmulkens størrelse (NS 8407 pkt 40.3)

Dagmulkten, ved overskridelse av fristene nevnt i NS 8407 pkt 21.2 og denne avtalens punkt 14, fristen for igangsetting av arbeid på byggeplass og frister for overlevering av FDV-dokumentasjon, er NOK 2.500 per virkedag.

Dagmulkten ved overskridelse av frist for oppstart prøvedrift er 1 promille av hele kontraktssummen per påbegynt virkedag.

31 Utbedring (NS 8407 pkt 42.3)

Utbedringsarbeider skal utføres etter avtale og i forståelse med byggherren.

Dersom hensynet til byggherrens bruk av kontraktarbeidet, herunder hans leietakers og eventuell brukers bruk, gjør det nødvendig å utføre arbeidet utenfor ordinær arbeidstid, plikter totalentreprenøren å gjøre dette uten overtidsgodtgjørelse.

32 Reklame og kontakt med media (tillegg til NS 8407 kap XI)

Reklame

Dersom totalentreprenøren eller hans kontraktsmedhjelpere for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om oppdraget, utover å oppgi oppdraget som generell referanse, skal dette forelegges byggherren på forhånd.

Kontakt med media

All kontakt med media skal håndteres av byggherren.

33 Tvister (NS 8407 pkt 50)

33.1 Foreløpig oppmannsavgjørelse (NS 8407 pkt 50.3)

Bestemmelsen får kun anvendelse dersom begge parter i hvert enkelt tilfelle er enige om å forelegge tvisten for en oppmann.

33.2 Tvisteløsning (NS 8407 pkt 50.4)

Vernetting er Kongsberg tingrett.

Tvister behandles alltid etter norske prosessuelle og materielle regler.

34 Opsjoner

☐ Alternativ 1: Utløsning av opsjoner etter kontraktsinngåelse, medfører ingen endring av kontraktsbestemmelsene.

☐ Alternativ 2: Utløsning av opsjoner etter kontraktsinngåelse, medfører følgende endring:

- ☐ Endringsadgangen øker slik at byggherren i tillegg til endringene omtalt i NS 8407 pkt 31.1 og generelle kontraktsbestemmelser punkt 18.1, kan pålegge totalentreprenøren 25% netto tillegg til opsjonsprisen eks mva. Tillegget må relatere seg til opsjonen.
- ☐ Totalentreprenørens sikkerhetsstillelse, jf NS 8407 pkt 7.2, må økes tilsvarende 10% av opsjonsprisen eks mva.
- ☐ Grunnlaget som dagmulkten skal beregnes av, jf. NS 8407 pkt 40.3, økes med opsjonsprisen eks mva.

35 Lærlingklausul

Totalentreprenøren skal være tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning.

Totalentreprenøren skal benytte lærlinger i arbeid utført under denne avtalen.

Totalentreprenøren plikter jevnlig å ta inn lærlinger i sin virksomhet under kontraktens løpetid, og skal dokumentere dette på byggherrens forespørsel. Totalentreprenøren skal stille tilsvarende krav som i denne bestemmelse til sine underleverandører. Byggherren kan kreve at totalentreprenøren bytter ut de underleverandører som ikke oppfyller sine plikter etter denne bestemmelse.

Hvis ovennevnte plikter misligholdes, anses det som et vesentlig mislighold av kontrakten. Dette gjelder dog ikke dersom totalentreprenøren eller underleverandøren kan godtgjøre at

- han ikke kan lastes for at han ikke lyktes med inntak av lærlinger, eller
- tilknytning til en lærlingordning ikke er regningssvarende for han.

36 Skjema for endringer

Varsel om endringer, irregulære endringer, fristforlengelse, vederlagsjusteringer (NS 8407 pkt. 31, 32, 33, 34.), og eventuelle krav fra entreprenør skal gis på fastsatt skjema «Varsel fra entreprenør til byggherren», **vedlegg 3.3.2** - til spesielle kontraktsbestemmelser.

Byggherren vil ved utstedelse av endringsordre benytte skjema «Endringsordre», jf **vedlegg 3.3.3** til spesielle kontraktsbestemmelser.

37 Statusrapport

Entreprenøren skal hver måned sende elektronisk rapport til prosjektleder (BH-PL). Vedlagt skjema skal benyttes, jf **vedlegg 3.3.1** til spesielle kontraktsbestemmelser.

38 Fremdriftsplan – siste 8 uker av prosjektet

I slutfasen, siste 8 uker, må fremdriftsplanen til entreprenøren vise bl.a. produksjon, test- og kontrollfaser, systemtester, tverrfaglig tester, innreguleringer, funksjonsprøving, sluttbefaringer, tidspunkt for ferdigattest/ midlertidig brukstillatelse, FDV dokumentasjoner og overtagelse. Planen må vise når dynamiske SD- bilder fungerer til styring og avlesning hos KKE. Ved fremdriftsplanlegging må entreprenøren ivareta frister – ref. NS 8407 pkt. 36.1 og 36.2.

Dette er i tillegg til NS 8407 – pkt. 21.2

39 Ytterligere avvik fra NS 8407/Avvik fra KKEs spesielle kontraktsbestemmelser

.....
.....
.....
.....